

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Bifolium Metallicum

Gassmann, Franz

Noribergae, 1676

VD17 VD17 39:117960F

Cap. 2. De magisterio tincturae universalis in via humida

[urn:nbn:de:bsz:31-99962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-99962)

Bifolii metallici diversus non erit à suis foliis quæ metallica sunt & similes quoq; fructus profertur. Nil enim solidi obijciunt, qui dicunt non quæri metallū, sed plusquam metallū; propterea necessarium non esse, ut è solis metallicis materia petatur. Sed respondeo, non quæritur in corpore Tincturæ metallū simplex & externum, sed multipliciter augmentatum, exaltatum & internā perfectione ornatum. Nisi enim compositum illud esset profapia metallicum, non misceretur cum illis, & nisi esset plusquam perfectum, imperfecta non perficeret; Cum verò noster caulis de se egermine aurum, quod homogeneous maximè est, propterea etiam ille ipse, tanquam causa, cum suo effectū, sub parili identitate comprehenditur, sic ut Basis nostri Bifolii metallici sit radix metallica mercurialis purissima & uniformis.

Cap. 2.

De Magisterio Tincturæ universalis in viâ humidâ.

ET omnia erant valdè bona; de Creationis complemento gloriatur ipse Spiritus Dei, apud Moysen Gen. i. Hodierno verò seculo omnia sunt valdè mala, imperfecta, luctuosa & depauperata. Hæc provincia premitur ferro martiali, illa fame & siti, tertia morbis incurabilibus, & quarta exactionibus
pecu-

pecuniosis, &c. & hoc unice propter solam inopiam. Omnes enim homines conqueruntur de paupertate, nullibi sufficit pecunia, sed ubiq; deest, & quo plus monetæ cuditur, eò magis deficere videtur; quod certè contrarium est constitutioni valde bonæ Regnorum & Provinciarum, de quarum & totius Terræ provisione opulentâ Creator ter gloriosus effatur, quod nil desit, quo incola Homo ad luxum usq; indigeat. Verùm enim verò, quæ culpâ nostrâ accidunt, nil facessunt superos; perditio tua ex te Israël, &c. meliora scimus, ex conditione mentis æternæ, deteriora sequimur, ex instinctu animæ caducæ, per lapsum prærogativam nactæ. Quòdenim nos, qui Christo nomen dedimus, propter tractum terræ palmarem acquirendum, tot annis belligeramur, & omnia cæde ac sanguine replemus, Creatorem non tangit, qui habitabilem fecit totum Terrarum orbem, magnâq; ex parte reliquit vacuum. Quod fames ac paupertas plurimos affligunt, multò adhuc minùs eidem potest imputari, qui vastosissima terræ viscera, ad superficiem, auro & argento infarta, nobis donavit; quòd verò Catalogus morborù incurabiliùm cotidè ampliatur, nostro quoq; vitio fieri, credendum est, quia expressè dicit codex sacer, quòd sanabiles fecerit Deus omnes nationes Terræ, nullumq; sit exterminii remedium in terris. Hæc probò ad oculum sic,

Numquid extremæ bonitatis indicium est, quòd Creator ter optimus, non tantum totam terram auro imprægnavit, sed insuper etiam subiectum certum creavit, modumq; ac rationem priori statim mundo inspiravit, quò supra terram, ipsum Creatorem, certo modo, æmulari, aurum ex non auro constituere, ac morbos lateraliter naturam humanam ingreffos tollere valeret; imò, ne invidia humana, si una tantum methodus, unumq; subiectum eò inserviret, hanc divinam scientiam absconderet, plura subiecta, pluresq; vias, diverso forsan tempore, benignissimè concessit, sicut extotâ antiquitate Sophorum evidentissimè patet. Quamvis enim multi ex Prædecessoribus affirmant, unicam rem, unumq; modum, ad hoc mysterium ducere, quod etiam suo ac certo modo verum est, constanter tamen teneo & demonstro, plures vias ad unum scopum patescere, annuente hoc Gebero, Cap. 28.

Duplex autem imprimis hucusq; in cursû naturæ & artis observata, & ab artis Chymicæ Professoribus commendata fuit, Humida nimirum & Sicca. Utramq; singulatim, sine multis verborum ambagibus, possibili brevitate, cum omnibus tamen circumstantiis, more Philosophico, ob oculos ponemus, incipiendo ab humidâ ceu antiquissimâ, nobilissimâ & facillimâ, sed occultissimâ. Arrige ergò aures, Pamphile, ac Recipe Saturni nostri Philo-
sophi-

fophici q. pl. reduc ipsum, sine omni additione extraneâ, in primum chaos, jube, ut fiat lux, hanc coge in corpus partim solare, partim lunare, reliqua astra ex his lucebunt, tenebras defer in montem salsum veneris, & subtile separa à spisso, suaviter, sed magno ingenio. Præstito hoc, incipient astra operari, mediante igne, aëre & aquâ super tuam terram, eamq; penetrare, & catenam auream Homeri efformare, diſtunq; Hermetis verificare, dicentis : Inferius est sicut superius. Postea statim imprægnata Terra germinabit flores jucundissimos, oculos & animum exhilarantes : mare pisciculum Echineis ante omnia ostendet, & Aer Aviculam Hermetis; Ignis verò Salamandræ semina concipiet; Bestias dein conspicias in ipsâ terrâ ambulantes. Jam scande in montem altiorem hujus mundi, inveniēs ibi florem duplicem, album & rubrum, conjunge hos & constituent tibi calendulam, hanc Mercurio tuo sacrificia, quam avidè vorabit, & deinde alatus manibus ac pedibus thronum suum conscendet. Quia verò mala bonis adhuc mista sunt, & pessimum venenum omnis generis vitiorum, præcipuè homicidii, in nostra terra adhuc latet, necessarium erit, hunc ignem voracem suo contrario extinguere, & diluvium instituere. Arca ipsius Noachi sit benè clausa & alimentis instructa, ne fame pereat, quod undâ conservatū est. Post 40. dies aperi cistam & egredietur con-

B 2

cione

cionatorille Deorum lætus ac hilaris, eritq; folus & unicus Cœli ac Terræ Dominus incorruptibilis & æternus. Hucusq; præparatio & exornatio Mercurii Philosophici, quæ cum creatione mundi pulcherrimè convenit; sicut apud Chortalassæum invenire licet.

Jam etiam cogita, quomodo Regium hunc Infantem utriusq; Indiæ, pro dignitate, tractare & perpeffam ejus in carcere miseriam ac inopiam Regiâ affluentia recompensare queas; cave autem, ne nimium prodigus sis, in cœmendis cibis delicatis ac euchymis, nec ultra unum ferculum, unâ vice, ipsi affer; accideret enim, quod diuturnâ fame exhaustis solet, si nimio cibò se replent, tuumq; Regium germen in ipsâ herbâ suffocaretur. Quare diætam observes, & certam tantum partem ambrosiæ vel nectaris prandenti vel cœnanti appone; cubiculum & imprimis lectus sit ita calefactus, ne sudet vel algeat, utrumq; enim impedit notabiliter infantum vegetationem; donec post unum vel alterum tempus, ventriculus ejus & omnia viscera robustiora facta, injurias errorum melius perferre possunt.

Quò sapius verò ipsum, absolutâ tamen concoctione, cibaveris, eò procerior, pulchrior ac fortior evadet, nec ullus Hector vel Crotoniates Milo viribus ac virtute eum superabunt. Explicit Parabola, & sequitur declaratio Praxeos, quam lucidiorem, imò manifestam, libentissimè darem, quò tandem ineffa-

effabilis auri æstimatio apud homines minuetur & sola virtus pulsa suo Regno ac dignitati restitueretur, nisi ponderosissimæ rationes contrariæ excurrentem calamum reprimerent & in Fano, Appollinis suspenderent.

Ut autem Promissioni meæ ex parte satisfaciam ; sincerè dico ; quod ad hoc Mysterium tantummodò requiratur Res unica, quæ tamen etiam multiplex est ; habitâ illâ & cognitâ procedendi methodò, nil additur extranei, sed superfluum, saltem demitur, & reliquum igni committitur. Non est autem illa materia, quam singularem & occultam minoram prædiximus, simplex, similis aut homogœna, licet punctum homogœnum nostrum in se contineat, sed composita, variisq; heterogœnis constans ; quare etiam à Philosophis Electrum minerale vocitatum est. Sicut enim Electrum metallicum compositum est ex pluribus ingredientibus, ita etiam hoc nostrum Electrum plura involvit dissimilaria à metallicâ perfectione distita. Deinde etiam, in analysi artificiosâ, perfectissimè de se fundit tria illa Principia Chymica, Sal, Sulphur & Mercurium, quæ similiter in se concludunt omnia Elementa, ipso actû separabilia. Præterea vocatur etiam appositissimè & nervosè Saturnus Philos. & Pater omnium metallorum, quamvis perfectum nullum metallum in examine vulgari præbeat, quia Natura tantum le-

viter incepit agere super hanc materiam, eamque imperfectam reliquit. Omnium autem facillimè cognoscitur hæc minera per nomen Leonis occidentalis; qui clariori nomine impromiscuè hominibus indigitat, anathema esto. Si quis enim metallorum generationem callet, ille statim, mediâ nocte, hanc terram Chaoticam falsam conspiciet, nulloq; alio tubo optico indigebit. Qui verò cœcus adhuc est, aggrediatur Henrici Conradi Lipsiensis Scripta Chymica, in quibus videbit, qualem terram ad genua effossam Philosophi velint; reliquum satis apertè docuit Agricola. Etymologiam clariorem dare, prohibet sana ratio, quare ad præparationem hylegialis nostri subiecti me accingo.

Quoniam verò hæc Tyronibus non scribo, sed consummatis Philosophis, propterea acquiesco in clarissimâ descriptione Chortalasfai, quæ his verbis comprehenditur: Ubi verò vapores venenosi lapidem meum dereliquissent, in conspectum prodibat primò flos meus albus, rubrum oportebat me postea quærere in infimâ parte, qui tandem etiam proveniebat. Et alibi: Ruricula meus monstrabat mihi duos flores stellares, album & rubrum, crescentes super uno caule, qui septem radios de se spargebant, &c. quod explico sic: Postquam per calcinationem separatio halituum venenosorum facta est, solutio, quæ in dolio vini latet, & ulterior, puri ab impuro, separatio ac

tio ac reconjunctio instituenda est, quæ omnia perspicuè docentur in Bello Equestri his verbis : Deus creavit nobis hanc mineram metallicam, quàm unicè accipimus, corpus durum corrumpimus, superflua abjicimus, nucleum seligimus, & ex veneno Alexipharmacum paramus, plura vide ibidem & in Lucerna Salis Philof.

Superato hoc labore multiplici, Possessor eris aquæ viscosæ, metallicæ, diaphanæ, homogeneæ, humidæ, quæ ab antiquis Mercuri, proprio tamen nomine, Mater Solis ac Lunæ in abstruso Saturni Philof, regno latens, appellata est.

Hoc magisterium, præ aliis, s. prærogativas possidet, quarum Prima est facilis multiplicatio solventis : habitâ enim semel unâ vel alterâ unâ hujus lactis virginei, multiplicationem patrare poteris in infinitum, absq; repetitione laboris ordinarii ; quæ scientia inæstimabilis & divina penitus omne auri & gemmarum pretium multis parasangis antecedit. Secundò magnam nobilitatem addit ipsi Mechanicæ securus conficiendi modus : qualiscunq; enim sit artifex, magnus vel parvus, rex aut opilio, & qualescunq; habeat Ephoros, doctos, expertos, circumspectos vel industriosos, poterit tamen sine curâ ac metû Practicam suam multiplicatoriam instituere, omnibus istis inspicientibus, sed nil capientibus & quidem levissimâ operâ. Tertia præ-

rogativa hujus Mysterii consistit in totius compositi decoctione simplici ac lineari, incipiendo à primo caloris gradû in ultimum. Via enim sicca in principio statim rupturam vitrorum minatur ob intensum ignis gradum & materiæ inclusæ volatilitatem, quod in humidâ hâc non est, in quârum augetur calore fixitas quoq; materiæ augetur, & sic nullum periculum subest vel annihilationis, per ignem justò validiorem ruptis vitris, vel destructionis ipsius materiæ inclusæ, floribus combustis. Unde verificatur proverbium Philos. quod sit opus mulierum & ludus puerorum, limitatè intelligendo, si magisterium callent, aliter enim viri etiam nil efficient. Quarto Tinctura ex hoc Magisterio prognata, præ omnibus aliis, Naturæ humanæ, tanquam novus Deus existit, ejusq; morbosas tenebras, solis radiantis instar, illuminat & dispersit; ex hac ratione, quia antè fermentationem tam altam fixitatem metallicam conclusam non habet sicut Tinctura ex viâ siccâ, sed adhuc aliquid participat de naturâ salium solubili, & propterea solventibus igneis faciliùs obedit, & cum animali Archæo desponsatur.

Quinta præeminentia hujus viæ humidæ est, quòd per eam, ex uno eodemq; subjecto operatione paulò diversâ, producat liquor ille famosissimus, à Paracelso Alchaest nominatus, quo solventi immortalis, cuncta remeant.

ant in primum Ens , præbentq; dotes nativas ; absterguntur enim labeles originales corporum, feritateq; inhumanâ desertâ, magnas & inexplicabiles potestates nancisci est oportunum ; sicut passim affirmant Helmontius , Paracelsus & Ludovicus de Comitibus quô Lectorem sciendi cupidum remitto ; quia multa verba facere, & rem per se veram ac incomparabilem commendare, me jam diu cœpit tædium, qui magis paratus sum valiter demonstrare quàm fari. Per Parenthesin tamen hic notatam velim ineffabilem Creatoris Sapientiam ac Providentiã , circa hoc artificium. Constituerat enim Deus benedictus in secula , generi humano, mysterium illud summum, morbis omnibus medendi, sanitatem conservandi, pauperiemq; consolandi, ex merâ bonitate ac clementia elargiri ; quia verò pariter præscivit, quod lapsurus homo, vitâ incolumi fruendâ, se indignum redditurus sit ; proinde subiectum, morbos ac metalla curans, unum idemq; fecit, modumq; operandi vix non colligavit, ne artifex opus habeat, ex cupiditate auri, pœnam peccati, morbos diuturnos ac vulgò incurabiles, mitigandi, iræq; Divinæ resistendi. Qui enim contra Creatorem suum peccat, testante Codice sacro, incidit in manus Medici & sic scopæ scopis castigantur ac everruntur. Verissimum enim est, quod Medici ordinarii sint ministri Naturæ humanæ, stantis scilicet, non jacen-

tis; loquente idcatervâ morborum incurabili-
 lium ad ravim. Si enim nullus motus Enor-
 monticus, nulla obfuscatio Archæi, nullaq;
 virium imminutio Essentialis cum viscerum
 labe corporeâ conjuncta adsunt, atq; hic oc-
 casionali & accidentali causâ infirmus tene-
 tur, remotâ illâ per purgationem vel sudorem,
 etiam sponte suâ, æger quandoque conva-
 lescit: Secus lieet quis totum Pharmacopo-
 lium voraret, nil tamen ageret; quia officina-
 rum remedia ex vegetabilibus & animalibus
 petita â fermentis viscerum subiguntur, supe-
 rantur & speciali suâ medicinali proprietate
 exuuntur, remanente tantum umbrâ quâdam
 imbecilli, quam dein morbi radicati, ceu im-
 parem, contemnunt. Quid de remediis mine-
 ralium vulgaribus tenendum sit, sub Coro-
 lario docuimus.

Contra; remedia per liquorē Alcahest præpa-
 rata, sunt omnia fixa, illuminativa, restaurativa
 per se, suâ indomabili præsentia, & innoxie,
 absq; acrimoniâ, Corrosivâ, penetrantia; qui-
 bus æquâ falce demetuntur omnes morbi, im-
 manesq; defectus annihilantur, stupente ipsa-
 met naturâ; sicut Helmontius de sulphuribus
 correctis atq; perfectis verissimè gloriatur,
 eoq; nomine Medicum verum â putatitio &
 visitatore ordinario distinguit.

Quod verò nonnulli, sicut Poleman in suo
 Lumine, volunt hunc liquorem laudatissimum
 ex salibus propriè dictis depromere, errone-
 um pla-

um plaè est. Quaecunq; enim sal ad hoc officium eligatur, inveniet tamen semper suum contrarium, quod huic liquori non accidit. 2. si vel maximè salia saturata in spiritum, magno labore & torturâ ignis, exprimantur, activum tamen solvens exinde non emerget; segnes enim tales spiritus multoties ingenti labore, elapsis annis, ipsemet paravi, nullo vero desiderato effectu. Liquor verò Alcahest, in unicâ destillatione, plerumq; suo munere fungitur, & immutatus iterum separatur. Præterea, talia salia enixa homogenea non sunt, quia ex contrario per artem constant, nec etiam rem siccam in fluidam, absq; connexione sui, resolvunt, quod tamen prædictus van Helmont, de liquore isto constructivo, laude peculiari nunciat, 3. si ex salibus liquor ille homogeneus componeretur, non commendaret Helmontius salem tartari volatilem iis, qui istud mysterium nesciunt, sicut fecit lib. de febr. cap. 15.

Hæc per transfennam. Jam redeamus, quò digressi sumus, ad nostrum Magisterium, in viâ humidâ. Docuimus Principaliore mejus partem, clavem nimirum claudentem & aperientem, Mercurium Sophorum liquidum. Nil restat amplius quàm modus, illum in Tincturam excoquendi, quod mediante igne remisso, gradatim invalescente & paucò auro corporali, unius anni spatio perficitur. Pleniorẽ hujus operationis informationem sugere-

gerere, limites angusti nostræ intentionis non permittunt, ut neq; à Philosophis, quibus scribo, postulatur, & in super apud multos Authores invenire est in promptu, quod forsan hîc desideratur.

Quoad tingendi efficaciam Tincturæ hujus universalissimæ, ingens ea valdè est, quia fermè ex mero Mercurio constat: sicut edixit profundissimus Rex Geber cap. 28. Si ex solo Mercurio rem perfeceris, indagator eris pretiosissimi Magisterii. Alios effectus miraculosos, apud hujus viæ Mysteriarchas, Chortallassæum, P. Fabr. Monsp. Bas. Val. Richard. Angl. Isaac. Holl. &c. annotatos reperiet Lector, quò eum ablegamus.

Ne tamen in ipso rei cardine deficiam, & coràm Judice extremo, pari pœnâ, cum cæteris invidis ac infidis scriptoribus affligar, intentionem primam, frigidam, penes forum boni Christiani calefaciam, totiq; mundo, omnibus cordatis & ingenuis viris ostendam, quod Nomini & vocationi meæ abundè satisfecerim, meiq; similem ante nostra tempora non extitisse.

Notandum ergò, quòd Subjectum nostrum, ad hanc viam pertinens, duplex menstruum præbet; unum componens, alterum destruens. Si primum, cum auro, secundùm artis præcepta, conjungitur, tinctura metallica inde resultat; si alterum, per errorem inevitabilem, præfertur, aurum adjunctum interfi-

terficitur, necatur, & tandem in Salem volatilem, medicinalem abit, quod ultimò cum aliis adjunctis in aquam elementalem inspidam terminatur. Quia verò per ingenium humanum, non illuminatum, hanc Scyllam præternavigare, est simpliciter impossibile, proinde hunc Scopulum omnibus & singulis Artificibus detegere volui, ne, post fata, cineribus meis maledicant, si tempus, sumptus, & sanitatem, sinistro fine, insperatè obtento, amittant. Qui habet aures ad audiendum, audiat, & suas vires antea exploret, quàm opus aggrediatur.

Ulterius notandum est 1. Sapièntia & Providèntia Creatoris altissimi, qui istos duos liquores ita connexit & univit, ut fermè sine ejus expressâ voluntate & informatione separari nequeant, in istum finem, ut mundus maneat immundus miseriarum vallis, & homines eò crebriùs ac fervidiùs ad alteram vitam anhelent. Similem nodum etiam ad viam siccam posuit, in destructione & separatione Mercurii, sicut suo loco monebimus. Propterea metuendum non est, ut aurum & hæc scientia aurifera vilescant, quia doctus & indoctus, expertus & inexpertus, omnes sub uno prædicamento (in hoc puncto) comprehenduntur; excepto illo solo, quem altissimus manuducit.

Licet enim aliquis subjectum nostrum pernoscat & possideat, (quamvis difficulter acquiratur & etiam facilè, diversò respectû) aurum

rum tamen non construeret, sed destrueret; quia ista manipulatio, quæ ad verum liquorem solventem, sive Mercurium Sophorum humidum requiritur, ingenium humanum superat. Ridemus proinde nasutos, philautos & sibimetipsis sapientes opinatores; miseret verò pari gradû nos gregis copiosi industriorum, quòd tam planè frustra laborant. Commendamus autem orationes frequenter devotas, in spiritu & veritate factas. His enim quærentibus & pulsantibus lumen ex alto procul dubio orietur, utvideant, quàm sincere veritatem tradiderimus. 2. Advertendum etiam est, circà hoc nostrum subjectum & ejus præparationem occultam, totum fundamentum omnium generationum & corruptionum, prout Agricola & Sendivogius etiam indicant, dicentes, quòd in Regno Saturni Philos. speculum sit, in quo omnes naturales actiones in toto Systemate mundi apparent: Licet enim aliquis sit indoctissimus & vix non stupidus, si ipsi hoc nostrum Magisterium in hâc viâ commonstratur, eò momentò, statim capit generationem metallorum, mineralium & omnium rerum sub sole; sicut multis edisserit

Agricola & alii.

Cap. 3.